

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมินผล

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นแบบที่กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่ายมีรายละเอียด ดังนี้

การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

๑.๑ ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒๐ คะแนน

๑.๒ การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ ๑๕ คะแนน

๑.๓ ยุทธศาสตร์ ๖๕ คะแนน ประกอบด้วย

(๑) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐ คะแนน
(๒) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	๑๐ คะแนน
(๓) ยุทธศาสตร์จังหวัด	๑๐ คะแนน
(๔) วิสัยทัศน์	๕ คะแนน
(๕) กลยุทธ์	๕ คะแนน
(๖) เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	๕ คะแนน
(๗) จุดยืนทางยุทธศาสตร์	๕ คะแนน
(๘) แผนงาน	๕ คะแนน
(๙) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	๕ คะแนน
(๑๐) ผลผลิต/โครงการ	๕ คะแนน

คะแนนรวม ๑๐๐ คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ (๘๐ คะแนน)

๒. การติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

๒.๑ การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	๑๐ คะแนน
๒.๒ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	๑๐ คะแนน
๒.๓ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	๑๐ คะแนน
๒.๔ ยุทธศาสตร์และแผนงาน	๑๐ คะแนน
๒.๕ โครงการพัฒนา	๖๐ คะแนน ประกอบด้วย
(๑) ความชัดเจนของชื่อโครงการ	๕ คะแนน
(๒) กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	๕ คะแนน
(๓) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	๕ คะแนน
(๔) โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	๕ คะแนน
(๕) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	๕ คะแนน
(๖) โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐	๕ คะแนน
(๗) โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	๕ คะแนน
(๘) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนภายใต้หลักปรัชญา	๕ คะแนน
(๙) งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	๕ คะแนน

(๑๐) มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลัก หลักวิธีการงบประมาณ	๕ คะแนน
(๑๑) มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ	๕ คะแนน
(๑๒) ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	๕ คะแนน

คะแนนรวม ๑๐๐ คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนา
ท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ (๘๐ คะแนน)

๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นจากแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไข
เพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนากำหนดให้คณะกรรมการติดตามและ
ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น กำหนดแนวทาง วิธีการ ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและ
ประเมินผลรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้
บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผล
แผนพัฒนาให้ประชาชนทราบในที่เปิดเผย ภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิด
ประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปลະหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปีโดยอาจมอบให้
หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบลคลองปราบ
โดยการติดตามประเมินผลในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ จากแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)
และ งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จากแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ตามกรอบการประเมินมีรายละเอียด
ดังนี้

๓.๑ การวัดผลในเชิงปริมาณ

๑) ประเมินแผนการดำเนินงานประจำปีโดยพิจารณาความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาท้องถิ่น ประสิทธิภาพในการ
ดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑, ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ เทศบาลตำบลคลองปราบ ได้
นำโครงการที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นมาจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี ใน ๗ ยุทธศาสตร์ จำนวน ๒๑๓ โครงการ
จากจำนวนโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น จำนวน ๑,๐๔๔ โครงการ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๔๐

๒) ติดตามผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณ ตามแผนการดำเนินงานประจำปีโดยใช้แบบติดตาม
รายงานผลการดำเนินงานโครงการประจำปี พบว่า งบประมาณตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้ง ๗ ยุทธศาสตร์ จำนวน
๒๓๖,๑๖๗,๐๐๐ บาท นำมาตั้งงบประมาณตามแผนการดำเนินงาน จำนวน ๔๒,๑๐๒,๑๘๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘๒

๓.๒ การวัดผลในเชิงคุณภาพ

๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลคลองปราบได้ดำเนินการจัดทำตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ผ่าน
กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานราชการ กลุ่มองค์กร ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม
ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒) แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลคลองปราบ มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนพัฒนาภาคใต้ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย แผนพัฒนาจังหวัดสุ
ราษฎร์ธานี ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓) เทศบาลตำบลคลองปราบ ใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณรายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสมประจำปี รวมทั้งการดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
จากหน่วยงานภายนอก

๔) แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองปราบ เป็นแผนพัฒนาที่กำหนดโครงการพัฒนาครอบคลุม ทั้ง ๗
ยุทธศาสตร์ สามารถนำโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นมาจัดทำงบประมาณในการพัฒนาทุกด้านได้อย่างสมดุล

๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่ออนาคต

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีผลกระทบจากการถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ และหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้องกับการชักชวนแนวทางการปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหลายประเด็น ดังนี้

๑) ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยเฉพาะการกำหนดสัดส่วนประชาคมท้องถิ่น ถึงแม้จะมีแนวทางให้สามารถประชุมประชาคมท้องถิ่นได้กรณีสัดส่วนประชาคมไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด แต่ผลการดำเนินงานก็สะท้อนให้เห็นถึงความมีส่วนร่วมของชนในชุมชนและความแตกต่างของบริบทพื้นที่นั้น ๆ

๒) ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความยุ่งยาก โดยเฉพาะการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องมีการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชุมประชาคมท้องถิ่นและเสนอผู้บริหารประกาศใช้ ควรลดขั้นตอนใหม่มีการประชุมเฉพาะคณะกรรมการ ๒ คณะ เนื่องจากการเสนอโครงการพัฒนาเพิ่มเติมส่วนใหญ่มาจากปัญหาความเดือดร้อน ความจำเป็นเร่งด่วน และผานการกลั่นกรองจากผู้เสนอโครงการและผู้บริหารเรียบร้อยแล้ว

๓) โครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน โครงการไม่ชัดเจนอาจส่งผลกระทบให้ต้องมีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงโครงการบ่อยครั้ง เพื่อให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงและบริบทในพื้นที่

ประเด็นผลกระทบจากการใช้ระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการและเสียงสะท้อนของประชาชน จากการนำโครงการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกระดับตั้งแต่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องศึกษาเรียนรู้ทำความเข้าใจกระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นใหญ่ถูกต้อง ตามแนวทาง ระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการ กำหนดและถ่ายทอดสร้างความเข้าใจให้เห็นถึงความสำคัญในกระบวนการ ขั้นตอนการจัดทำ และการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติให้กับผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และประชาชน เพื่อให้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องและเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมในครอบคลุมทุกประเด็นการพัฒนาตามศักยภาพของเทศบาล เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นมีประสิทธิภาพนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สวนหน่วยงานผู้กำกับดูแลควรปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย ลดขั้นตอน กระบวนการ รูปแบบ เอกสารต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นเพื่อสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงในอนาคต

๔.๒ ขอสั่งเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

การพัฒนาตำบลคลองปราบที่ผ่านมา เทศบาลตำบลคลองปราบใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มาเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนพัฒนาภาคใต้ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยนำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นมาเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณจากเงินสะสม และการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน ซึ่งผลจากการพัฒนาตั้งแต่ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ที่ผ่านมากในการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองปราบไปสู่การปฏิบัติ จะเห็นได้ว่าจำนวนโครงการและงบประมาณที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาในแต่ละปีนั้นไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่เทศบาลบริหารได้ในแต่ละปี เกินศักยภาพของเทศบาลทำให้ไม่สามารถนำโครงการที่บรรจุไว้ไปสู่การปฏิบัติได้หมดทุกโครงการ การบริหารงบประมาณในแต่ละปีเน้นการบริการด้านชุมชนและสังคมเป็นหลัก การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ จึงเป็นปัญหาหลักที่ต้องแก้ไข งบประมาณส่วนใหญ่จึงเน้นงบลงทุนในการก่อสร้างถนน การจัดการด้านแหล่งน้ำเป็นสำคัญ ด้วยข้อจำกัดของงบประมาณทำให้การจัดสรรงบประมาณและการจัดบริการสาธารณะด้านอื่น ๆ น้อยกว่างบลงทุน จึงอาจส่งผลกระทบบ้างต่อการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต เพราะฉะนั้นเพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพรัฐบาลและหน่วยงานกำกับดูแล ควรจัดสรรงบประมาณตามกฎหมายการกระจายอำนาจและการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้กับท้องถิ่นเพิ่มขึ้น เพื่อลดภาระด้านงบประมาณของท้องถิ่นจะได้พัฒนาในด้านอื่น ๆ อย่างสมดุลให้ประชาชนได้รับบริการที่ดีมีคุณภาพครอบคลุมทั่วถึง จำนวนโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับศักยภาพและนำแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

โดยสรุปขอสังเกต ขอเสนอแนะ สาระสำคัญดังนี้

๑) ควรจัดทำข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลให้เป็นปัจจุบันเพื่อใช้ประกอบเป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ศักยภาพ และนำไปสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วตรงประเด็นและมีประสิทธิภาพ

๒) โครงการที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเรื่องความพร้อมของสถานที่ดำเนินการ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมและสถานะทางการเงินการคลังเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก

๓) โครงการพัฒนาที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นต้องมีความสมดุลครอบคลุมการพัฒนาทุก ๆ ด้านไปพร้อมกัน เพื่อสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนและต่อเนื่อง

๔) การจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนาในแต่ละช่วงปี ควรให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาของประชาชนในภาพรวมระดับตำบล ปัญหาเร่งด่วนที่ต้องรีบแก้ไข ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลประโยชน์และเกิดความคุ้มค่ากับงบประมาณที่ดำเนินการ

๕) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งก่อนการดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการและเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ โดยหาแนวทาง วิธีการ ให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนของการดำเนินโครงการของเทศบาลตำบลคลองปราบ รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ ตรวจสอบการดำเนินโครงการให้มากขึ้น

๖) ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงประชาชน ชุมชน ให้ได้มากที่สุดเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา

๗) ควรมีการประเมินผลความพึงพอใจในการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบถึงความพึงพอใจในการดำเนินการในภาพรวม และสามารถนำผลสำรวจดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

๘) ควรมีการบูรณาการในด้านความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งส่วนราชการ ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กร และประชาชน ในการจัดเวทีสาธารณะระดมความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาอย่างแท้จริง

๙) ควรกำหนดมาตรการควบคุม กำกับ และติดตามการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนา

